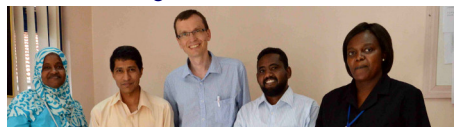

Dětským diabetikům v Africe nechybí tolik inzulin jako odborníci

Dětským diabetikům v Africe nechybí tolik inzulin jako odborníci

Cukrovka je jedním z nejčastějších chronických onemocnění na světě, a přesto počet dětských endokrinologů a diabetologů na celém africkém kontinentu nedosáhne ani počtu odborníků v České republice. Situaci se snaží změnit mezinárodní edukační projekt, kterého se letos účastnil také první český pedagog. Byl jím specialista na dětský diabetes a endokrinologii [doc. MUDr. Zdeněk Šumník, Ph.D.](#), z Pediatrické kliniky 2. lékařské fakulty UK.

„Mým úkolem bylo školit v dětské endokrinologii čtyři pediatry pocházející z okolních zemí – ze Súdánu, Ugandy a Maurícia, kteří právě dokončovali 18měsíční kurz. Bylo potěšitelné, že jejich znalosti již prakticky dosahovaly úroveň evropských kolegů. To ukazuje na dobrou práci mých předchůdců,“ chválí doc. Šumník vzdělávací proces Pediatrického endokrinologického výukového centra v Africe (PETCA). Afričtí lékaři se v Nairobi pod vedením mezinárodních odborníků vzdělávají celkem 1,5 roku a výuka probíhá ve skupinkách po třech až šesti studentech. Po úspěšném složení zkoušky získávají certifikát uznávaný v jejich domovských zemích.

Dětské endokrinologové z Evropy, USA a Austrálie se v Nairobi měsíčně střídají a každý z nich čtrnáct dnů přednáší, pomáhá studentům s prací na projektech pro obhajobu a navštěvuje s nimi endokrinologické ambulance ve třech nemocnicích, které s projektem spolupracují. „Čekal jsem, že ve státní nemocnici bude každý den přeplněná ambulance dětmi, ale bylo to jinak. Pacientů bylo vždy pouze několik desítek. Z toho je vidět, že řada dětí se stále nedostane k lékaři včas, zůstává bez diagnózy, a tedy bez pomoci. Ale ani ty, které dorazí k vyšetření, nemusí mít vyhráno, protože organizace práce na ambulanci byla poměrně chaotická a kromě ‚mých‘ čtyř studentů ostatní místní lékaři nevěděli, jak si s pacienty poradit. Rodiče navíc často nepovažují zdraví dětí za prioritní problém a mají pocit, že si s chronickým onemocněním (včetně diabetu) děti poradí samy,“ vzpomíná Šumník. „Nebylo nijak neobvyklé, že na ambulanci chodily dvanáctileté děti samy. Na druhou stranu velmi dobře pomáhají charitativní projekty farmaceutických firem, děti dostávaly inzulin a jiné základní léky zdarma. Nedostatek kvalifikovaného personálu však efektivitu těchto snah snižuje.“

Díky projektu [PETCA](#) založeného v roce 2005 profesorem Ze'evem Hochbergem a podporovaného odbornými společnostmi dětské endokrinologie a diabetu (ESPE a ISPAD) se počet dětských endokrinologů v Africe několikanásobně navýšil. Výběr vyučujících dětských endokrinologů do centra v Nairobi probíhá na základě CV a motivačního dopisu.

Doc. MUDr. Zdeněk Šumník, Ph.D.,

se věnuje zejména dětskému diabetu, jeho etiopatogenezi a terapii. Současně se v rámci endokrinologie zaměřuje na problematiku dětské osteoporózy u chronicky nemocných dětí.

Doc. Šumník je spoluzakladatelem České národní dětské diabetické databáze (ČENDDA), celonárodního registru představeného na letošních dnech dětské diabetologie v Brně. Databáze napomáhá zjistit, jakým způsobem jsou v České republice léčeny diabetické děti, a přispívá ke zlepšení jejich kompenzace.